

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-327/13

Burgo Group SpA
versus
Illochroma SA
ja
Jérôme Theetten

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Cour d'appel de Bruxelles)

Eelotsusetaotlus — Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Maksejõuetusmenetlused — Mõiste „tegevuskoht” — Äriühingute kontsern — Tegevuskoht — Teisese maksejõuetusmenetluse algatamise õigus — Kriteeriumid — Isik, kellel on õigus nõuda teisese maksejõuetusmenetluse algatamist

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (esimene koda), 4. september 2014

1. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Maksejõuetusmenetlused — Määrus nr 1346/2000 — Maksejõuetusmenetluse algatamise rahvusvaheline kohtualluvus — Teisene menetlus — Võlgnik, kellel on tegevuskoht selle riigi territooriumil, kus on tema registrijärgne asukoht — Mõiste „tegevuskoht” — Tegevuskoht, millel on iseseisev õigusvõime — Hõlmamine — Kriteeriumid*

(Nõukogu määrus nr 1346/2000, artikli 2 punkt h ja artikli 3 lõige 2)

2. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Maksejõuetusmenetlused — Määrus nr 1346/2000 — Maksejõuetusmenetluse algatamise rahvusvaheline kohtualluvus — Teisene menetlus — Isikud, kellel on õigus nõuda teisese menetluse algatamist — Hindamine siseriikliku õiguse alusel — Piiramine ainult nende võlausaldajate ringiga, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on selle liikmesriigi territooriumil, kus tegevuskoht asub, või nende võlausaldajate ringiga, kelle nõue tuleneb selles tegevuskohas toimuvast tegevusest — Lubamatus*

(Nõukogu määrus nr 1346/2000, artikli 29 punkt b)

3. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Maksejõuetusmenetlused — Määrus nr 1346/2000 — Maksejõuetusmenetluse algatamise rahvusvaheline kohtualluvus — Teisene menetlus — Teisese menetluse algatamine, kui põhimenetlus on likvideerimismenetlus — Otstarbekuse kriteeriumide arvessevõtmine — Siseriikliku õiguse kohaldamine — Tingimused*

(Nõukogu määrus nr 1346/2000)

1. Määruse nr 1346/2000 maksejõuetusmenetluse kohta artikli 3 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et kui äriühingu likvideerimise menetlus toimub mõnes muus liikmesriigis, kus ei ole tema registrijärgne asukoht, võib äriühingu suhtes läbi viia ka teisese maksejõuetusmenetluse liikmesriigis, kus tal on registrijärgne asukoht ja iseseisev õigusvõime.

Määruse nr 1346/2000 artikli 2 punkt h esiteks ei välista, et tegevuskohal selle sätte tähenduses võib olla iseseisev õigusvõime ja see võib asuda liikmesriigis, kus on äriühingu registrijärgne asukoht, tingimusel et see vastab selles sättes ette nähtud kriteeriumidele.

Teiseks juhul, kui tegevuskoha mõistet tuleks tõlgendada nii, et see ei saa hõlmata võlgnikust äriühingu asukohta, mis vastab artikli 2 punktis h sõnaselgelt ette nähtud kriteeriumidele ja asub selle liikmesriigi territooriumil, kus on äriühingu registrijärgne asukoht, jääksid kohalikud huvid, sealhulgas eelkõige selles liikmesriigis asuvate võlausaldajate huvid, ilma kaitsest, mis on määrusega selles liikmesriigis ette nähtud teise menetluse algatamise vormis. Lõpuks võib selline tõlgendus tähendada nende võlausaldajate diskrimineerivat kohtlemist, kelle asukoht on liikmesriigis, kus on võlgnikust äriühingu registrijärgne asukoht, võrreldes eeskätt võlausaldajatega, kelle asukoht on teistes liikmesriikides, kus võivad asuda võlgniku muud tegevuskohad.

(vt punktid 32, 35, 38, 39 ja resolutsiooni punkt 1)

2. Määruse nr 1346/2000 maksejõuetusmenetluse kohta artikli 29 punkti b tuleb tõlgendada nii, et küsimust, millisel isikul või asutusel on õigus taotleda teise menetluse algatamist, tuleb kaaluda selle liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel, mille territooriumil menetluse algatamist taotletakse. Õigust taotleda teise menetluse algatamist ei tohi aga piirata ainult nende võlausaldajate ringiga, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on selle liikmesriigi territooriumil, kus tegevuskoht asub, ega ainult nende võlausaldajate ringiga, kelle nõue tuleneb selles tegevuskohas toimuvast tegevusest.

Liikmesriikidel, kui nad võtavad vastu siseriiklikke õigusakte, mis reguleerivad küsimust, millistel isikutel on õigus taotleda teise menetluse algatamist, on nimelt kohustus tagada määruse kasulik mõju, võttes arvesse määruse eesmärki. Ühelt poolt peavad määruse sätted, mis käsitlevad võlausaldaja õigust taotleda teise menetluse algatamist, eeskätt leevendama selle liikmesriigi õiguse üldise kohaldamise tagajärgi, mille territooriumil on algatatud põhimenetlus, lubades teatud tingimustel algatada teise menetluse erinevate huvide kaitseks, mis hõlmab ka muid huve peale kohalike huvide.

Teisalt tehakse määruses selget vahet enne põhimenetluse avamist avatud territoriaalsete menetluste ja teiseste menetluste vahel. Ainult esimesena nimetatud menetluste puhul on nende algatamise taotluse esitamise õigus antud vaid neile võlausaldajatele, kelle elu- või asukoht või registrijärgne asukoht on liikmesriigis, mille territooriumil tegevuskoht asub, või kelle nõue tuleneb selles tegevuskohas toimuvast tegevusest. Sellest tuleneb *a contrario*, et need piirangud ei ole teiseste menetluste suhtes kohaldatavad.

Lõpuks, teise menetluse algatamise taotluse esitamise võimalik piiramine ainult kohalike võlausaldajate ringiga tähendaks kaudset diskrimineerimist kodakondsuse alusel, mis ei saa olla põhjendatud.

(vt punktid 46–51 ja resolutsiooni punkt 2)

3. Määrust nr 1346/2000 maksejõuetusmenetluse kohta tuleb tõlgendada nii, et kui põhimenetlus on likvideerimismenetlus, kuulub see, kas teise maksejõuetusmenetluse algatamise taotlust lahendav kohus võtab arvesse otstarbekuse kriteeriume, selle liikmesriigi õiguse valdkonda, mille territooriumil menetluse algatamist taotletakse. Liikmesriigid on menetluse algatamise tingimuste kehtestamisel siiski kohustatud järgima liidu õigust, eelkõige õiguse üldpõhimõtteid ja määruse nr 1346/2000 sätteid.

Ühtlasi peab teise menetluse algatamise taotlust lahendav kohus siseriiklikku õigust kohaldades arvestama eesmärke, mida menetluse algatamise võimalus taotleb.

Lõpuks, pärast teisese menetluse algatamist on selle algatanud kohus kohustatud lojaalse koostöö põhimõttest juhindudes järgima põhimenetluse eesmärke ja võtma arvesse määruse ülesehitust.

(vt punktid 65–67 ja resolutsiooni punkt 3)